

Sygn. akt IV U 251/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 07 października 2019 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący: SSR Magdalena Piątkowska

Protokolant : Karolina Nowicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 07 października 2019 roku w Ś.

sprawy z odwołania **I. G.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

w sprawie (...)

(...) z dnia 27.05.2019 roku

(...) z dnia 03.12.2018 roku

o zwrot zasiłku chorobowego i opiekuńczego

I. zmienia zaskarżone decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. w ten sposób, iż stwierdza, że wypłacone zasiłki chorobowe i opiekuńcze opisane w zaskarżonych decyzjach nie stanowią nienależnie pobranych świadczeń i ustala brak obowiązku zwrotu pobranych zasiłków chorobowych oraz opiekuńczych wraz z odsetkami opisanymi w tych decyzjach;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. na rzecz powódki I. G. kwotę 3 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

UZASADNIENIE

Powódka I. G. wniosła odwołanie **od decyzji** Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W. **z dnia 3 grudnia 2018 roku** domagając się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie braku obowiązku zwrotu pobranych w 2016 i 2017 zasiłków chorobowych i opiekuńczych opisanych w zaskarżonej decyzji oraz zasądzenia kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu powódka zarzuciła, iż organ rentowy nieprawidłowo przyjął, że powódka w okresie pobierania świadczeń prowadziła działalność gospodarczą i że w czasie niezdolności do pracy wystawiała faktury potwierdzające sprzedaż towarów oraz, że skoro nie zatrudniała żadnych osób działalność musiała wykonywać osobiście. Powódka podniosła, iż organ rentowy nie zbadał należycie sprawy. Powódka nie prowadziła stacjonarnego sklepu, jedynie internetowy, a faktury generowane były automatycznie i nie wymagały podpisu powódki. W okresach jej niezdolności do pracy, która wiązała się z poważnymi schorzeniami kręgosłupa, działalność prowadzona była przez rodzinę powódki. W trakcie zwolnień lekarskich prowadzone były przez organ rentowy szczegółowe kontrole powódki, powódka wielokrotnie wzywana była na komisje lekarskie, które potwierdziły jej niezdolność do pracy.

Ponadto powódka wniosła odwołanie od **dwóch decyzji** Zakładu Ubezpieczeń Społecznych **z dnia 27 maja 2019 roku** domagając się ich zmiany poprzez ustalenie, iż na powódce nie ciąży obowiązek zwrotu wskazanych w decyzji świadczeń z odsetkami oraz, że przysługuje jej zasiłek chorobowy i opiekuńczy za okresy wskazane w kolejnej decyzji

z tej daty. Jak wskazała w uzasadnieniu, iż dopiero z decyzji, jaką otrzymała w grudniu 2018r. dowiedziała się, że podmiot zewnętrzny odpowiedzialny m.in. za sporządzanie umów z osobami trzecimi na czas niezdolności do pracy powódki zaniedbywał ten obowiązek w niektórych okresach. W praktyce- mimo braku formalnej umowy- czynności wykonywane były w większości przez matkę powódki T. K..

W odpowiedzi na odwołania Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołań i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu powołano podstawy prawne oraz wskazano, iż z materiału dowodowego zebranego przez organ rentowy wynika, iż powódka w trakcie pobierania zasiłków chorobowych i opiekuńczych wykonywała osobiście czynności w ramach prowadzonej działalności gospodarczej polegające na wystawianiu faktur potwierdzających sprzedaż towarów. Ponadto wskazano, iż z uwagi na fakt, iż powódka zwróciła część pobranych zasiłków za marzec i kwiecień 2016r. oraz styczeń 2017r. powinna dokonać korekty wymiaru składek, czego nie uczyniła w terminie, a zatem zdaniem organu rentowego nie podlegała ubezpieczeniu chorobowemu od marca 2016r.; organ rentowy nie przywrócił powódce terminu do opłacenia składek za ówczesny okres.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka w spornym okresie prowadziła działalność gospodarczą (...). Sprzedaż prowadzona była jedynie za pośrednictwem sklepu internetowego. Faktury oraz inne dokumenty generowane były przez system. Zamówiony towar dostarczany był do nabywcy kurierem.

Powódka od dzieciństwa choruje na kręgosłup, zmiany pogłębiły się w trakcie ciąży. W okresach niezdolności do pracy z powodu tej choroby powódka cierpiała na dolegliwości bólowe, korzystała z zabiegów fizjoterapeutycznych i ćwiczyła. Nie prowadziła działalności. Obsługą komputerową firmy, kontaktem z klientami i kurierem zajmowała się w tych okresach matka powódki, T. K., która miała na to czas albowiem jest emerytką, i stosowne umiejętności, gdyż wiele lat była sekretarką w skomputeryzowanym biurze. Pomagał również mąż powódki M. G.. Ponadto od 16 maja 2016r. do 31 października 2016r. zatrudniono dodatkowego pracownika- G. M.. Gdy powódka korzystała z pomocy lekarskiej wobec nasilonych dolegliwości bólowych, dzwoniła do mamy oraz do obsługującego jej firmę biura rachunkowego, aby sporządzono umowę zlecenia dla T. K. i taka umowa była sporządzana. Nawet jeśli biuro przeoczyło sporządzenie umowy w praktyce świadczenie pomocy przez matkę powódki miało miejsce także w okresach 21-25.03.2016r., 29.03-04.04.2016r., 11.01-17.01.2017r.

W okresach niezdolności do pracy powódka osobiście nie wykonywała żadnych czynności, wiedziała, że w trakcie pobierania świadczeń nie może pracować zarobkowo.

Dowód:

- Akta ZUS w załączeniu
- Zgłoszenie do ubezpieczenia, imienny raport miesięczny k.16-39
- Informacja PIT 11k.40-41
- Faktury VAT k.42-112
- Zeznania świadka M. G. k. 147 (e-protokół k.150)
- Zeznania świadka T. K. k.147v. (e-protokół k.150)
- Zeznania powódki k.147v. (e-protokół k.150)

Ustalen stan faktyczny sąd dokonał w oparciu o wszystkie zgromadzone w sprawie dowody z dokumentów zarówno tych znajdujących się w aktach ZUS jak i złożonych przez powódkę, które łącznie z jej zeznaniami oraz zeznaniami świadków uzupełniły stan faktyczny, nie stojąc ze sobą w sprzeczności. Powódka w sposób przekonujący wskazała, na

czym polegała jej praca w okresach nie pobierania zasiłków, jak organizowana była praca podczas jej nieobecności z powodu niezdolności do pracy, i w jakich okolicznościach doszło do powstania dokumentów rozliczeniowych, które powołał ZUS jako świadczących o pracy powódki w spornym okresie. W przeciwieństwie do organu rentowego, który tezę o pracy powódki w spornych okresach opierał bardziej na domniemaniach i konkluzjach z pośrednich faktów, powódka udowodniła twierdzenia, iż nie świadczyła pracy zarobkowej w spornych okresach. Należy przy tym wskazać, iż zwrot części należności przez powódkę, szczególnie w świetle złożonych odwołań, nie przesadza o słuszności stanowiska organu rentowego.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym sąd zważył:

Odwołanie podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art. 84 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu, wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, z uwzględnieniem ust. 11.

Zgodnie zaś z art. 17 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

Zdaniem sądu w niniejszej sprawie nie zostały spełnione przesłanki art. 17 powołanej ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku, a zatem świadczenie zostało pobrane należnie.

Jak wynika z treści powołanego przepisu utrata prawa do zasiłku łączy się z aktywnością zawodową ubezpieczonego polegającą na podejmowaniu przez niego osobiście czynności związanych z pracą zarobkową. Zdaniem sądu w sytuacji, gdy powódka, która nie wykonywała osobiście żadnych czynności, nie można mówić o spełnieniu przesłanek z art. 17 powołanej ustawy.

Dlatego też w uznaniu, iż brak było materialnej podstawy żądania od powódki zwrotu świadczeń, sąd, na podstawie art. 477¹⁴ §2 kpc zmienił zaskarżone decyzje, jak w punkcie I wyroku .

W punkcie II sąd orzekł na podstawie art. 98 i nast. kpc w zw. § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Sąd stanął na stanowisku, iż żądanie zwrotu nienależnie pobranych świadczeń nie należy do kategorii spraw wymienionych w §9 ust.1 pkt 2 powołanego rozporządzenia, który mówi o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego. Kwota, którą w wyniku zaskarżonej decyzji miałby zwrócić powód nie jest świadczeniem pieniężnym z ubezpieczenia społecznego, lecz określoną w decyzji kwotą pieniężną o wysokości i zasadach zwrotu określonych przepisami prawa cywilnego, odpowiadającą wartości należności głównej wypłaconej w przeszłości oraz odsetek.